

شرکت رتبه‌بندی اعتباری برهان به عنوان اولین نهاد مستقل و دانش‌محور با تجمیع تخصص، تجربه و حسن شهرت بنیان‌گذاران خود به منظور راه‌اندازی و توسعه خدمات رتبه‌بندی اعتباری و مشاوره تخصصی به عنوان حلقه مفقوده تامین مالی و مدیریت ریسک در بازار سرمایه ایران در تاریخ ۱۹ آذرماه ۱۳۹۶ با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار تاسیس گردید.

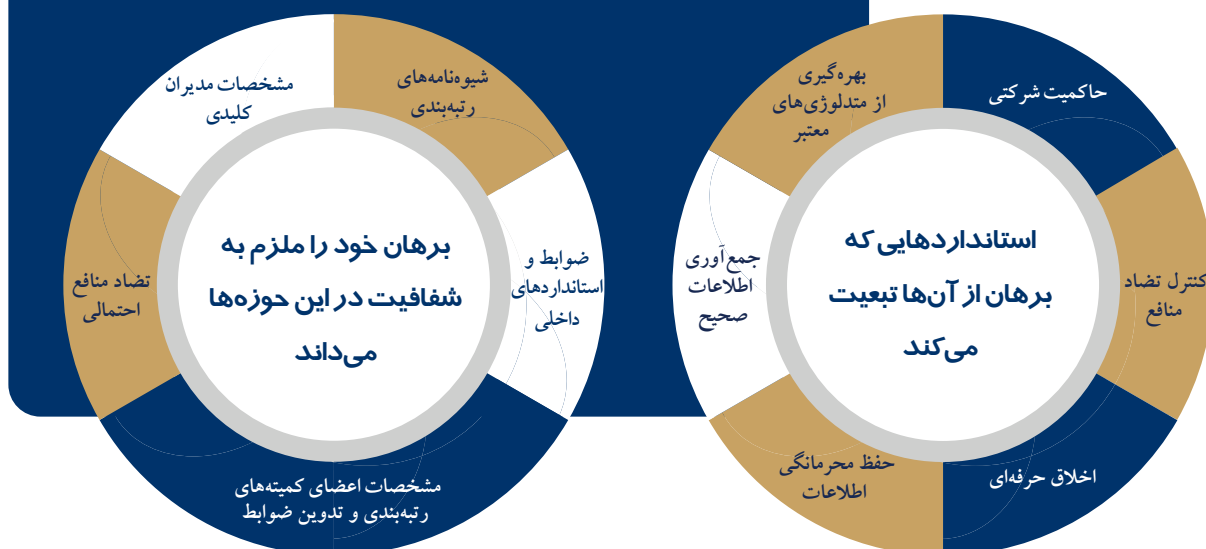
برهان حاصل تفکر جمعی از خبرگان و مدیران با سابقه نهادهای مالی کشور، موسسه رتبه‌بندی اعتباری وی‌ای‌اس (VIS Credit Rating) و شرکت مشاوره رتبه‌بندی اعتباری ایران به عنوان موسسین شرکت است.

موسسه رتبه‌بندی اعتباری وی‌ای‌اس، به عنوان یکی از موسسین برهان و از بنیان‌کنان موسسات رتبه‌بندی اعتباری آسیایی با سابقه بیش از بیست ساله در حوزه رتبه‌بندی در کشورهای پاکستان، بحرین و بنگلادش است. دانش فنی و متدولوژی‌های این موسسه در ابتدا توسط شرکت رتبه‌بندی اعتباری داف اند فلپس (D&Ph Credit Rating) آمریکا شکل گرفته است. سپس این دانش فنی با جایگزینی موسسه رتبه‌بندی فیچ (Fitch) به جای داف اند فلپس و در ادامه به خاطر مشارکت‌ها و تفاهم‌نامه‌های منعقد با موسسه رتبه‌بندی اعتباری ژاپن (JCR) تکامل یافته و به‌روزرسانی گردیده است. به علاوه این موسسه سابقه رتبه‌بندی ابزارهای مالی و بانکداری اسلامی را داشته که مزیت زیادی برای بازار سرمایه کشور محسوب می‌گردد. این موسسه هم‌اکنون شریک راهبردی موسسه رتبه‌بندی اعتباری بین‌المللی اسلامی (IIRA) محسوب می‌شود و مدیریت اجرایی آن را نیز برعهده دارد.

شرکت مشاوره رتبه‌بندی اعتباری ایران با بیش از ۱۵ سال در اعتبارسنجی (Credit Scoring) اشخاص حقیقی و حقوقی به عنوان یکی از سهامداران رتبه‌بندی اعتباری برهان، نقش سازنده‌ای در انتقال تجربه و تکمیل‌کننده خدمات قابل‌ارایه از سوی این شرکت دارد.

شرکت (VIS Credit Rating) از شرکای راهبردی برهان محسوب می‌شود.

شرکت برهان از طرف معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۹ به عنوان یک شرکت دانش‌بنیان (از نوع نوآور) شناخته شده است.

براساس قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴، مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری به‌عنوان نهاد مالی با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار تأسیس شده و تحت نظارت آن سازمان فعالیت می‌کنند. بر اساس این قانون، سازمان بورس اختیار دریافت هرگونه گزارش و بازرسی از مؤسسات رتبه‌بندی را داشته و برای مؤسسات متخلف و مدیران آنها، اختیارات وسیعی در زمینه وضع مجازات‌های انضباطی از جمله جریمه نقدی، سلب صلاحیت مدیران، تعلیق فعالیت، محدود کردن موضوعات فعالیت و لغو مجوز را دارد.

سازمان بورس و اوراق بهادار بر اساس اختیارات خود در زمینه وضع مقررات، دستورالعمل تأسیس و فعالیت مؤسسات رتبه‌بندی را تصویب کرده که از بالاترین استانداردهای روز دنیا برخوردار است. بر اساس این دستورالعمل، هر مؤسسه رتبه‌بندی باید برای دسته موضوعات مختلف رتبه‌بندی، شیوه‌نامه رتبه‌بندی و علائم رتبه‌بندی مختص به خود را داشته باشد. همچنین هر مؤسسه رتبه‌بندی باید لااقل دارای ضوابطی باشد که الف) تضمین کند تضاد منافع به موقع شناسایی و کنترل شده به قسمی که باعث انحراف رتبه‌های اعتباری نشوند، ب) اطلاعات مبنای رتبه‌بندی از منابع موثق و به شکل صحیح جمع‌آوری شوند، ج) اطلاعات و مدارک محرمانه مشتریان افشا نشده و مورد سوء استفاده قرار نگیرند و د) مؤسسات رتبه‌بندی و کارکنان آنها از استانداردهای حرفه‌ای روزآمد و بالایی تبعیت کنند.

مؤسسات رتبه‌بندی از سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز می‌گیرند و تحت نظارت آن سازمان فعالیت می‌کنند.

آقای محمد عطاران
عضو هیات مدیره

نماینده گروه مالی ملل

آقای ایوب باقرتبار
عضو هیات مدیره

فوق لیسانس مدیریت مالی

آقای قاسم محسنی
مدیرعامل و عضو هیات مدیره

دکترای مدیریت بازرگانی-مالی
نماینده شرکت VIS Credit Rating

آقای سیدحمید میرمعینی
نایب رییس هیات مدیره

دکترای مدیریت تجارت
و استراتژی مالی

آقای ولی نادی قمی
رئیس هیات مدیره

دکترای حسابداری

• راهبری شرکتی برهان

ساختار راهبری شرکت برهان، متضمن حفظ و رعایت اهداف شرکت از جمله استقلال، درستی و کیفیت رتبه‌ها، شفافیت و حفظ محرمانگی می‌باشد و از استانداردهای بالا تبعیت می‌کند. از جمله موارد رعایت اصول راهبری شرکتی در برهان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۸ هیات مدیره دارای کمیته‌های مستقل از مدیرعامل است؛
نظیر: کمیته رتبه‌بندی، کمیته تدوین ضوابط، کمیته کنترل
تضاد منافع و کمیته منابع انسانی

۸ مدیرعامل و رئیس هیات
مدیره از یکدیگر مجزا هستند.

۸ اکثریت اعضای هیات مدیره،
غیرموظف هستند.

۸ مدیر تطبیق مستقلاً بر اجرای مقررات
نظارت می‌کند و مستقیماً به کمیته
تدوین ضوابط گزارش می‌دهد.

۸ اعضای هیات مدیره، مدیرعامل و
کارکنانی که در بازاریابی فعالیت دارند
حق دخالت در فرآیند رتبه‌بندی را ندارند.

۸ کمیته رتبه‌بندی تنها مرجع
تصمیم‌گیری راجع به رتبه‌بندی‌های
اعتباری است.

۸ مفهوم رتبه‌بندی اعتباری

رتبه‌بندی اعتباری به معنی تعیین احتمال ایفای به‌موقع تعهدات است. رتبه اعتباری یک شرکت نشان می‌دهد که آن شرکت تا چه حد می‌تواند به‌موقع به تعهدات مالی خود عمل نماید. رتبه‌بندی اعتباری در مورد یک ورقه بهادار (مثل اوراق مشارکت، اوراق اجاره، اوراق مرابحه و غیره)، احتمال اینکه ناشر یا بانی این اوراق، در پرداخت سود و اصل اوراق در سررسیدهای تعهد شده، به‌موقع عمل کند را نشان می‌دهد. رتبه‌بندی وام دریافتی از بانک‌ها نیز نشان می‌دهد که دریافت‌کننده وام تا چه حد توانایی و تمایل بازپرداخت به‌موقع اقساط وام را دارد.

۸ علائم رتبه‌بندی اعتباری

شیوه‌نامه‌های رتبه‌بندی اعتباری برهان، متناسب با نوع صنعت تنظیم شده و در پایگاه الکترونیکی رسمی شرکت برای اطلاع عموم افشا شده‌اند. برهان از علائم روبه‌رو برای رتبه‌بندی اعتباری در افق بلندمدت و کوتاه مدت استفاده می‌کند. افق کوتاه مدت حداکثر تا یک سال آینده و افق بلندمدت حداکثر تا سه سال آتی را پوشش می‌دهد.

۸ دامنه مشتریان رتبه‌بندی اعتباری

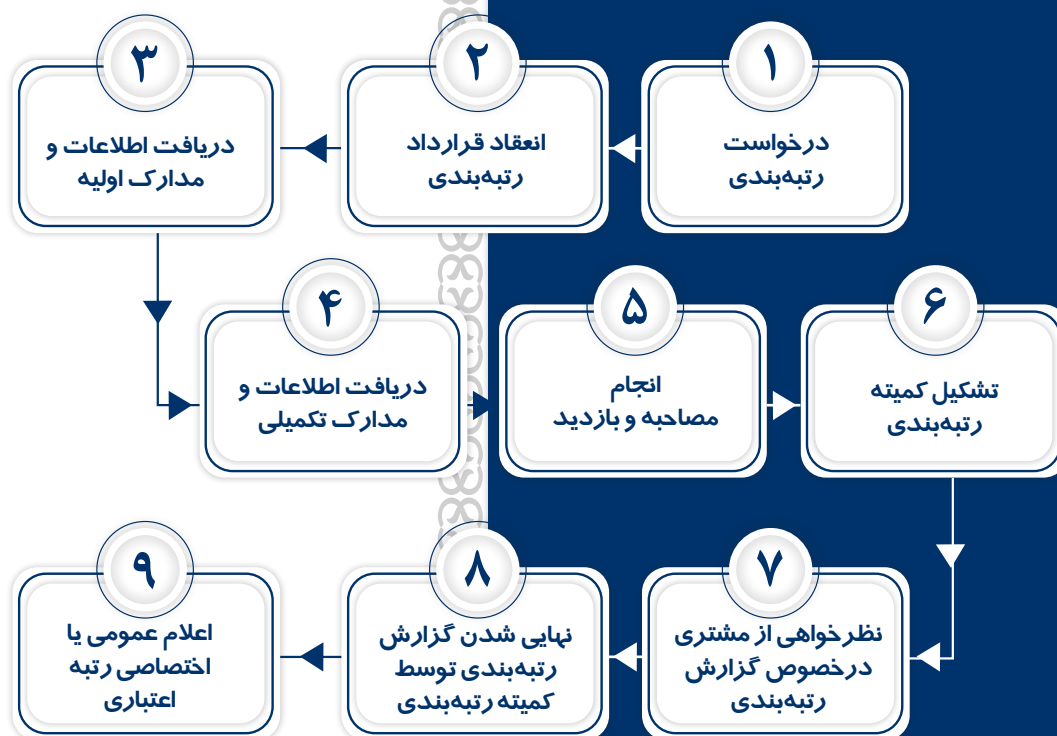
شرکت رتبه‌بندی اعتباری برهان، انواع اشخاص حقوقی اعم از شرکت‌های تولیدی، خدماتی، بازرگانی و پیمانکاری را از نظر اعتباری، رتبه‌بندی می‌کند. برهان همچنین نهادهای مالی از جمله بانک‌ها، بیمه‌ها، کارگزاری‌ها، شرکت‌های واسپاری (لیزینگ)، موسسات مالی و اعتباری، شرکت‌های تامین سرمایه، شرکت‌های سبدگردان و شرکت‌های مادر (هلدینگ) را از نظر ریسک اعتباری، رتبه‌بندی می‌کند. برهان همچنین رتبه اعتباری انواع اوراق بهادار منتشره از طرف دولت، نهادهای عمومی (نظیر شهرداری‌ها) و شرکت‌ها و نهادهای دولتی و خصوصی (شامل اوراق مشارکت، اوراق اجاره، اوراق استصناع، اوراق خرید دین، اوراق مرابحه و ...) را تعیین می‌نماید.

رتبه‌های کوتاه مدت رتبه‌های بلند مدت سطح ریسک

قابل چشم پوشی	AAA	A ¹⁺
	AA ⁺	
	AA	
	AA ⁻	
خیلی کم تا کم	A ⁺	A ¹
	A	
	A ⁻	A ²
	BBB ⁺	
	BBB	A ³
	BBB ⁻	
کم تا متوسط	BB ⁺	B
	BB	
	BB ⁻	
متوسط تا زیاد	B ⁺	C
	B	
	B ⁻	
خیلی زیاد	CCC	D
CC		
C		
D		

در فرآیند رتبه‌بندی اعتباری ابتدا در صورت نبود تضاد منافع، قرارداد رتبه‌بندی منعقد می‌شود. پس از انعقاد قرارداد، اطلاعات و مدارک اولیه دریافت و بررسی می‌شوند. در مرحله بعد اطلاعات و مدارک تکمیلی، دریافت شده و مورد بررسی موشکافانه قرار می‌گیرند. پس از این مرحله، با مدیران ارشد مصاحبه حضوری به عمل آمده و از شرکت و سیستم‌ها و روش‌های کاری بازدید می‌شود. اگر شرکت دارای شرکت‌های زیرمجموعه باشد، بررسی شرکت‌های زیرمجموعه نیز در دستور کار خواهد بود. سپس گزارش اولیه رتبه‌بندی تدوین شده و پس از تصویب در کمیته رتبه‌بندی برهان، با مشتری در میان گذاشته خواهد شد و نظرات مشتری دریافت می‌شود. در صورت لزوم، گزارش اولیه بر اساس نظرات دریافتی اصلاح می‌شود و گزارش نهایی و رتبه اعتباری اختصاصی توسط کمیته رتبه‌بندی برهان، تصویب خواهد شد.

مدت زمان نهایی شدن گزارش و اختصاص رتبه، معمولاً یک ماه پس از تکمیل اطلاعات و مدارک مورد نیاز و انجام بازدیدها و مصاحبه‌ها خواهد بود. بسته به میزان آمادگی و همکاری مشتری در ارائه اطلاعات و مدارک و هماهنگی در اجرای مصاحبه‌ها و بازدیدها، بخش تکمیل مدارک بطور متوسط دو ماه زمان نیاز دارد.

از روی رتبه‌های اعتباری می‌توان احتمال ایفای تعهدات مالی را تشخیص داد.

برای تامین مالی شرکت‌ها

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس یا فرابورس که رتبه اعتباری مناسبی دریافت کنند، می‌توانند از طریق انتشار اوراق بهادار بدون رکن ضامن تامین مالی نمایند. شرکت‌های پذیرفته نشده در بورس یا فرابورس نیز می‌توانند اوراق بهادار با وثیقه منتشر کنند که دریافت رتبه اعتباری مناسب، میزان وثیقه مورد نیاز را کاهش می‌دهد.

۱

برای تامین مالی پروژه‌ها

مدیران شرکت‌های نوپا یا پروژه‌هایی که هنوز به بهره‌برداری نرسیده‌اند، می‌توانند از رتبه‌بندی اعتباری برای ایجاد جذابیت و ترغیب سرمایه‌گذاران بالقوه برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های خود استفاده کنند. رتبه اعتباری یک پروژه، نمایشگر میزان ریسک‌های اجرایی و تامین مالی پروژه است. به عبارت دیگر، رتبه اعتباری پروژه نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران می‌توانند تا چه حد راجع به اجرای موفقیت‌آمیز و به موقع پروژه مطمئن باشند و احتمال دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده در بهره‌برداری از پروژه چقدر است.

۲

برای مدیریت ریسک اعتباری بانک‌ها

یکی از دغدغه‌های اساسی مدیران بانک‌ها و موسسات اعتباری، کنترل و مدیریت میزان ریسک اعتباری است. تا پیش از این معمولاً این ریسک توسط وثایق و تضامین مختلف پوشش داده می‌شد که البته پیچیدگی‌ها و چالش‌های فراوانی داشت. اما امروزه با دانش رتبه‌بندی اعتباری و اجرای آن توسط یک موسسه بی‌طرف، بانک‌ها می‌توانند ریسک اعتباری خود را مدیریت کرده و میزان مطالبات مشکوک‌الوصول خود را به میزان مطلوب کاهش دهند. این اعتباری، نرخ سود تسهیلات و مدت زمان پرداخت تسهیلات اعطایی توسط مشتری را براساس رتبه اعتباری او تعیین کنند.

۳

برای شرکت‌های توزیع و پخش

شرکت‌های توزیع و پخش معمولاً ابتدا کالا را تحویل و پس از مدتی وجه آن را دریافت می‌کنند، لذا می‌توانند الگوی همکاری خود را با مشتریان، براساس میزان ریسک اعتباری آن‌ها تعریف کنند. این شرکت‌ها می‌توانند برای مشتریان کم ریسک خود، پیشنهادهای ویژه و جذابی از جمله افزایش میزان اعتبار یا مدت بازپرداخت، داشته باشند. علاوه بر آن با شناسایی مشتریان با ریسک اعتباری بالا، این شرکت‌ها می‌توانند مطالبات سوخت شده و مشکوک‌الوصول خود را به حداقل برسانند.

۶

برای لیزینگ‌ها

لیزینگ‌ها نیز به مانند بانک‌ها و موسسات اعتباری، همواره به دنبال کنترل و مدیریت ریسک اعتباری مشتریان خود هستند. موسسات رتبه‌بندی اعتباری می‌توانند میزان ریسک اعتباری مشتریان لیزینگ‌ها را برآورد کرده و به مدیران این شرکت‌ها برای جذب مشتریان کم‌ریسک‌تر و همچنین تعیین وثایق مورد نیاز براساس رتبه اعتباری آن‌ها، کمک کنند.

۵

برای کاهش تضامین و وثایق در بورس کالا

یکی از چالش‌های عرضه‌کنندگان کالا در بورس کالا، تامین وثایق لازم برای عرضه کالاها و محصولاتشان است که این موضوع فشار زیادی مخصوصاً بر شرکت‌های کوچک‌تر وارد می‌کند. براساس تصمیمات اخیر، مقرر شده تا عرضه‌کنندگان کالا یا اوراق بهادار در بورس‌های کالایی، متناسب با رتبه اعتباری که دارند، از مزایای کاهش در وثایق بهره‌مند شوند.

۴

برای شرکت‌های بیمه

شرکت‌های بیمه می‌توانند نرخ تعرفه بیمه برای مشتریان خود را بر اساس میزان ریسک و سوابق خسارت مشتریان تعریف کنند. همچنین شرکت‌های بیمه، می‌توانند موافقت با تقسیط حق بیمه و میزان و طول مدت اقساط را به رتبه اعتباری مشتری مرتبط کنند.

۷

رتبه‌بندی اعتباری نیاز به ضامن و وثیقه را مرتفع و باعث کاهش هزینه‌های تامین مالی از طریق انتشار اوراق بهادار خواهد شد.

بر اساس ماده ۶ قانون اصلاح قانون صدور چک، بانک‌ها مکلف‌اند برای ارائه دسته چک به مشتریان خود، حسب مورد نسبت به دریافت گزارش اعتباری از سامانه ملی اعتبارسنجی یا رتبه‌بندی اعتباری از موسسات مورد تایید سازمان بورس اقدام نموده و متناسب با نتایج دریافتی، سقف اعتبار مجاز متقاضی را محاسبه و به هر برگه چک، شناسه یکتا و مدت اعتبار اختصاص دهند.

بر اساس ماده ۱۷ آیین‌نامه پیش‌گیری از انباشت مطالبات غیرجاری بانکی مصوب ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی، موسسات اعتباری موظف‌اند پیش از اعطای هرگونه تسهیلات یا ایجاد تعهدات، نسبت به استعلام گزارش اعتبارسنجی یا گزارش رتبه‌بندی اعتباری، اقدام نمایند. علاوه بر این‌ها، بر اساس ماده ۵ ضوابط «حداقل الزامات مدیریت ریسک اعتباری در موسسات اعتباری»، تمامی موسسات اعتباری موظفند قبل از هرگونه اعتبار (اعم از اعطای تسهیلات مالی، افتتاح اعتبار اسنادی و صدور ضمانت‌نامه بانکی)، در صورتی که مبلغ اعتبار بیش از ۱،۰۰۰ میلیارد ریال باشد، علاوه بر گزارش اعتبارسنجی، نسبت به استعلام گزارش رتبه‌بندی اعتباری نیز اقدام کنند.

استفاده از رتبه‌بندی اعتباری برای اعطای تسهیلات بانکی، نسبت کفایت سرمایه بانک را بهبود می‌دهد.
«برای اعطای اعتبارات بیش از ۱،۰۰۰ میلیارد ریال توسط بانک‌ها و موسسات اعتباری، رتبه‌بندی متقاضی اعتبار الزامی است.»

8 تفاوت رتبه‌بندی اعتباری و اعتبارسنجی

اعتبارسنجی (Credit Scoring) برپایه رفتار اعتباری گذشته فرد است و عموماً برای اشخاص حقیقی و اعتبارات خرد کاربرد دارد. رفتار اعتباری گذشته شامل عملکرد فرد در بازپرداخت اقساط تسهیلات دریافتی، داشتن یا نداشتن چک برگشتی، داشتن یا نداشتن بدهی مالیاتی و غیره است.

اعتبارسنجی (Credit Scoring) برای اعتبارات خرد و اشخاص حقیقی کاربرد دارد؛ در حالی که رتبه‌بندی اعتباری (Credit Rating) برای اعتبارات متوسط و بزرگ و اشخاص حقوقی استفاده می‌شود.

برای تسهیلات متوسط و بزرگ، باید از الگوهای رتبه‌بندی اعتباری (Credit Rating) استفاده کرد. رتبه‌بندی اعتباری نگاه رو به آینده دارد و احتمال نکول متقاضی اعتبار را با توجه به تحلیلی از ریسک‌های کلان اقتصادی، ریسک‌های صنعت، رقابت، وضعیت مالی، سیستم‌ها و روش‌ها و غیره پیش‌بینی می‌کند.

۸ الزامات قانونی ارزیابی شاخص‌های کیفی کسب‌وکار

مطابق بند (ت) ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳، وزارت صمت موظف است که سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری را برای تجارت داخلی و خارجی ایجاد نماید. در ماده ۴ آیین نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون یادشده، کارکرد سامانه «کنترل رشته و میزان فعالیت کارت‌های بازرگانی متناسب با رتبه اعتباری هر بازرگان» بیان شده و وزارتخانه مذکور موظف به تهیه، تنظیم و اعلام شاخص‌های مورد نیاز شده است.

۸ حوزه‌های مورد بررسی در رتبه‌بندی فعالان اقتصادی

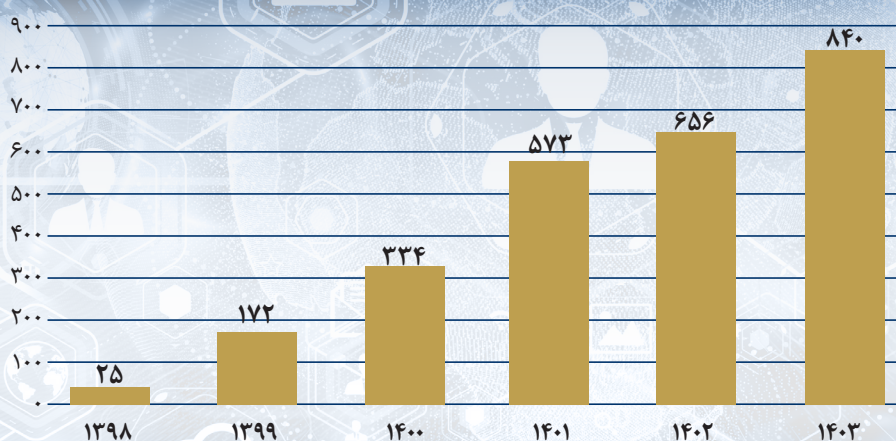
طبق «دستورالعمل شاخص‌های سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری»، چهار حوزه کلی: شامل مسئولیت‌پذیری، وضعیت مالی، وضعیت کسب‌وکار-کمی و وضعیت کسب‌وکار-کیفی، در رتبه‌بندی فعال اقتصادی لحاظ می‌شود. ارزیابی شاخص‌های حوزه کسب‌وکار-کیفی به موسسات رتبه‌بندی سپرده شده است. سایر حوزه‌های یادشده، با استفاده از سامانه طراحی شده، توسط مرکز توسعه تجارت الکترونیکی ارزیابی شده و نهایتاً نتایج این دو ارزیابی با یکدیگر تجمیع می‌شوند تا رتبه اعتباری بازرگان به‌دست‌آید. برهان با تدوین شیوه‌نامه و طراحی نرم‌افزارهای مناسب، آماده است تا خدمات ارزیابی بخش کیفی کسب‌وکار فعالان اقتصادی را با کیفیت و سرعت مناسب ارائه دهد. این شرکت با در اختیار گذاشتن فرم‌هایی حرفه‌ای و در عین حال کاربرپسند، زمینه خوبی برای دستیابی فعالان اقتصادی به رتبه‌های شایسته خود فراهم کرده است. همچنین کارشناسان برهان در طول فرآیند ارزیابی و تکمیل فرم‌ها، شرکت‌ها را راهنمایی و پشتیبانی خواهند کرد.

۸ کاربرد رتبه بندی اعتباری فعالان اقتصادی

در حال حاضر از رتبه بندی فعالان اقتصادی برای تعیین سقف واردات شرکت‌های بازرگانی استفاده می‌شود. همچنین تعداد و نوع رشته فعالیت بازرگانان بر مبنای رتبه‌بندی آنها تعیین می‌شود. در آینده در نظر است تا سقف صادرات، تخصیص ارز یارانه‌ای برای واردات کالاهای اساسی، اعطای تسهیلات گمرکی برای واردکنندگان و اعطای سایر تسهیلات و امتیازات، بر اساس رتبه‌بندی فعالان اقتصادی صورت پذیرد.

شاخص‌های ارزیابی کسب‌وکار - کیفی			
مدیریت و راهبری	عملکرد اقتصادی و تجاری	عملکرد اجتماعی و تشکیلی	دورنمای کسب‌وکار
وضعیت مدیران	وضعیت تولید	تشکیل گزاری	رونق موضوع فعالیت
نظام مدیریتی	وضعیت اشتغال	فعالیت‌های عام‌المنفعه و محرومیت‌زدایی	
برنامه‌ریزی راهبردی	وضعیت بهره‌وری		

تعداد مشتریان ارزیابی شاخص‌های کسب‌وکار - کیفی

ارزیابی شاخص‌های کیفی کسب و کار برای افزایش سقف واردات بازرگانان کاربرد دارد.

۸ مفهوم درجه‌بندی عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری

درجه‌بندی عملکرد یک صندوق به معنای تعیین جایگاه صندوق از نظر بازده تعدیل‌شده با ریسک آن صندوق در مقایسه با سایر صندوق‌های مشابه است. ریسک‌های در نظر گرفته شده شامل ریسک نوسان بازدهی (نیم واریانس)، ریسک تمرکز سبد سرمایه‌گذاری، ریسک تمرکز دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری و ریسک نقدشوندگی است.

۸ محتوای گزارش درجه‌بندی عملکرد

نتایج حاصل از درجه‌بندی عملکرد صندوق به اضافه اطلاعات اضافی دیگری از ریسک و بازده صندوق، درآمدها و هزینه‌ها، ترکیب سرمایه‌گذاران و ترکیب سبد سرمایه‌گذاری صندوق، در گزارش درجه‌بندی عملکرد صندوق، درج شده و در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد. در این گزارش همچنین، درجه‌بندی عملکرد صندوق بر اساس چندین معیار شناخته شده نیز ارائه می‌شود. درجه‌بندی عملکرد و گزارش مربوطه هر سه ماه یک بار به روزرسانی می‌شود.

۸ محل تامین هزینه‌های درجه‌بندی عملکرد

طبق ابلاغیه سازمان بورس، هزینه کارمزد درجه‌بندی عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری که طبق قرارداد به شرکت‌های رتبه‌بندی اعتباری دارای مجوز فعالیت پرداخت می‌شود، به‌عنوان هزینه قابل پرداخت از محل دارایی‌های صندوق می‌باشد.

۸ علائم ارزیابی عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری

تعریف علائم رتبه‌های کیفیت مدیریت صندوق سرمایه‌گذاری	علائم رتبه‌بندی (به صورت ستاره)	علائم رتبه‌بندی (با حروف)
کیفیت مدیریت صندوق در سطح عالی ارزیابی می‌شود.	★★★★★	MQR5
کیفیت مدیریت صندوق در سطح خوب ارزیابی می‌شود.	★★★★☆	MQR5-
کیفیت مدیریت صندوق در سطح متوسط ارزیابی می‌شود.	★★★☆☆	MQR4
کیفیت مدیریت صندوق در سطح پایین‌تر از متوسط ارزیابی می‌شود.	★★★☆☆	MQR4-
کیفیت مدیریت صندوق در سطح ضعیف ارزیابی می‌شود.	★★☆☆☆	MQR3
	★★☆☆☆	MQR3-
	★☆☆☆☆	MQR2
	★☆☆☆☆	MQR2-
	★☆☆☆☆	MQR1
	★☆☆☆☆	MQR1-

طبق مقررات جاری، رتبه‌بندی ارزیابی عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری بزرگ الزامی است.

۸ ضرورت درجه‌بندی عملکرد

- ۱ امکان رصد تغییرات عملکرد صندوق‌ها در بازه‌های زمانی مختلف
- ۲ امکان تشویق صندوق‌ها متناسب با درجه عملکرد آنها توسط نهاد ناظر
- ۳ ارزیابی مدیریت سبد دارایی صندوق نسبت به سایر رقبا
- ۴ راهنمای سرمایه‌گذاران در انتخاب بهترین گزینه سرمایه‌گذاری
- ۵ آگاهی از میزان ریسک تمرکز صندوق در ترکیب دارایی‌ها و سرمایه‌گذاران و ریسک نقدشوندگی آن در مقایسه با رقبا

۸ مفهوم رتبه‌بندی کیفیت مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری

رتبه‌بندی کیفیت مدیریت صندوق سرمایه‌گذاری، توانایی و ظرفیت نسبی مدیر صندوق را در اداره مناسب سبد دارایی‌های صندوق و کفایت و کیفیت زیرساخت‌های فراهم شده برای انجام عملیات مرتبط با صندوق، نشان می‌دهد. این رتبه‌بندی همچنین نشان می‌دهد که مدیر صندوق در ایجاد بازدهی برای سرمایه‌گذاران تا چه حد، اساسنامه، امیدنامه، سیاست‌های سرمایه‌گذاری مصوب و سایر مقررات را رعایت کرده و خدمات مناسبی به سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد. انتظار می‌رود که با بهبود کیفیت مدیریت صندوق سرمایه‌گذاری و استمرار آن در طول زمان، عملکرد صندوق بهبود یابد.

۸ تفاوت رتبه‌بندی کیفیت مدیریت و درجه‌بندی عملکرد

درجه‌بندی عملکرد، وضعیت گذشته صندوق سرمایه‌گذاری را از نظر کفایت بازدهی نسبت به ریسک پذیرفته شده، نشان می‌دهد. رتبه‌بندی کیفیت مدیریت، وضعیت مدیریت صندوق را در حال حاضر نمایش می‌دهد و به‌عنوان مکمل درجه‌بندی عملکرد صندوق محسوب می‌شود.

۸ عوامل مورد ارزیابی در رتبه‌بندی کیفیت مدیریت صندوق:

حاکمیت شرکتی،
مدیریت ریسک و
نظام کنترلی

کیفیت فرآیند
و سیاست
سرمایه‌گذاری

مدیریت و ساختار
سازمانی

فعالیت‌های پشتیبان

روابط با
سرمایه‌گذاران

تداوم فعالیت

گزارش رتبه‌بندی کیفیت مدیریت، اطلاعات جامعی را راجع به وضعیت حال و آتی مدیریت صندوق ارائه می‌دهد که می‌تواند مورد توجه سرمایه‌گذاران قرار گیرد.

شرکت‌های سبدگردان یا نهادهای مالی مانند شرکت‌های تامین سرمایه که به مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری یا سبدهای اختصاصی مشتریان می‌پردازند، از نهادهای نوپا در بازار سرمایه کشور محسوب می‌شوند.

سرمایه‌گذاران حق دارند راجع به کیفیت مدیریت در این شرکت‌ها، اطلاعاتی داشته باشند تا بتوانند این نهادها را که دارای‌هایشان را مدیریت می‌کنند، ارزیابی کنند.

معیارهای رتبه‌بندی کیفیت مدیریت سبدگردان‌ها با معیارهای رتبه‌بندی کیفیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری شباهت زیادی دارد. در رتبه‌بندی کیفیت مدیریت سبدگردان‌ها، مواردی از قبیل: مدیریت، ساختار سازمانی، نظام‌های انگیزشی، نظام‌های کنترل داخلی، نظام حقوق و دستمزد و ایجاد انگیزش، فرآیند و رویه‌های انجام کار، کیفیت استفاده از فناوری اطلاعات، کیفیت ارتباطات با سرمایه‌گذاران، کیفیت و کفایت نیروی انسانی، کیفیت دسترسی به داده‌ها و انجام تحلیل‌ها، تطبیق با مقررات و میزان پایداری در تداوم فعالیت بررسی می‌شوند. همچنین، عملکرد کلی شرکت سبدگردان نیز در ادارهٔ وجوه و دارایی‌های تحت مدیریت، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

سرمایه‌گذاران می‌توانند از طریق رتبه‌های کیفیت مدیریت، شرکت‌های سبدگردان موفق که بیشترین توجه را به منافع آنها دارند، شناسایی کنند.

بررسی ریسک اعتباری در شرکت‌های نوپا از اهمیت بالایی برخوردار است، زیرا این شرکت‌ها معمولاً سابقه مالی محدودی دارند و عدم ثبات در جریان‌های نقدی می‌تواند منجر به افزایش احتمال نکول شود. ارزیابی دقیق ریسک اعتباری به سرمایه‌گذاران و وام‌دهندگان کمک می‌کند تا از سلامت مالی شرکت اطمینان حاصل کنند و تصمیمات آگاهانه‌تری در خصوص تأمین مالی بگیرند. این امر نه تنها از زیان‌های احتمالی جلوگیری می‌کند، بلکه به شرکت‌های نوپا نیز امکان دسترسی به منابع مالی مورد نیاز برای رشد و توسعه را می‌دهد.

برهان با توجه به ویژگی‌های خاص شرکت‌های نوپا، اقدام به ارزیابی ریسک اعتباری آن‌ها می‌نماید. این ارزیابی می‌تواند در تأمین مالی جمعی، نقش کلیدی ایفا کند، زیرا شفافیت در گزارش‌دهی مالی و ارزیابی دقیق ریسک اعتباری شرکت‌های نوپا، می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کرده و مشارکت آن‌ها در پروژه‌های تأمین مالی جمعی را افزایش دهد. این رویکرد نه تنها به توزیع عادلانه‌تر ریسک کمک می‌کند، بلکه زمینه را برای رشد پایدار شرکت‌های نوپا و توسعه فضای کسب و کار آن‌ها، فراهم می‌سازد.

رتبه‌بندی ریسک سرمایه‌گذاری، به سرمایه‌گذاران در تأمین مالی جمعی (Crowd Funding)، برای انتخاب طرح‌های سرمایه‌گذاری متناسب با ریسک‌پذیری خود کمک می‌کند.

۳ مفهوم رتبه‌بندی پروژه

در رتبه‌بندی پروژه، بررسی می‌شود که پیش‌بینی‌های صورت پذیرفته در خصوص هزینه‌ها و زمان‌بندی اجرای پروژه تا چه حد با واقعیات تطابق دارند و اینکه ارکان اجرایی پروژه تا چه حد تجربه و توانایی اجرای پروژه، طبق برنامه زمان‌بندی و باکیفیت برنامه‌ریزی شده را دارند.

همچنین بررسی می‌شود که دستیابی به منابع مورد نیاز برای اجرای پروژه و بهره‌برداری از آن، به خوبی برنامه‌ریزی شده و برای بازار محصولات و خدمات در زمان بهره‌برداری، پیش‌بینی لازم صورت پذیرفته است یا خیر. بنابراین، رتبه‌بندی یک پروژه در مجموع نشان می‌دهد که تا چه حد احتمال دارد، که اجرای پروژه با مشکل مواجه شده و موفقیت‌آمیز نباشد و همچنین پس از تکمیل پروژه، تا چه حد بهره‌برداری از آن می‌تواند با مانع مواجه شود.

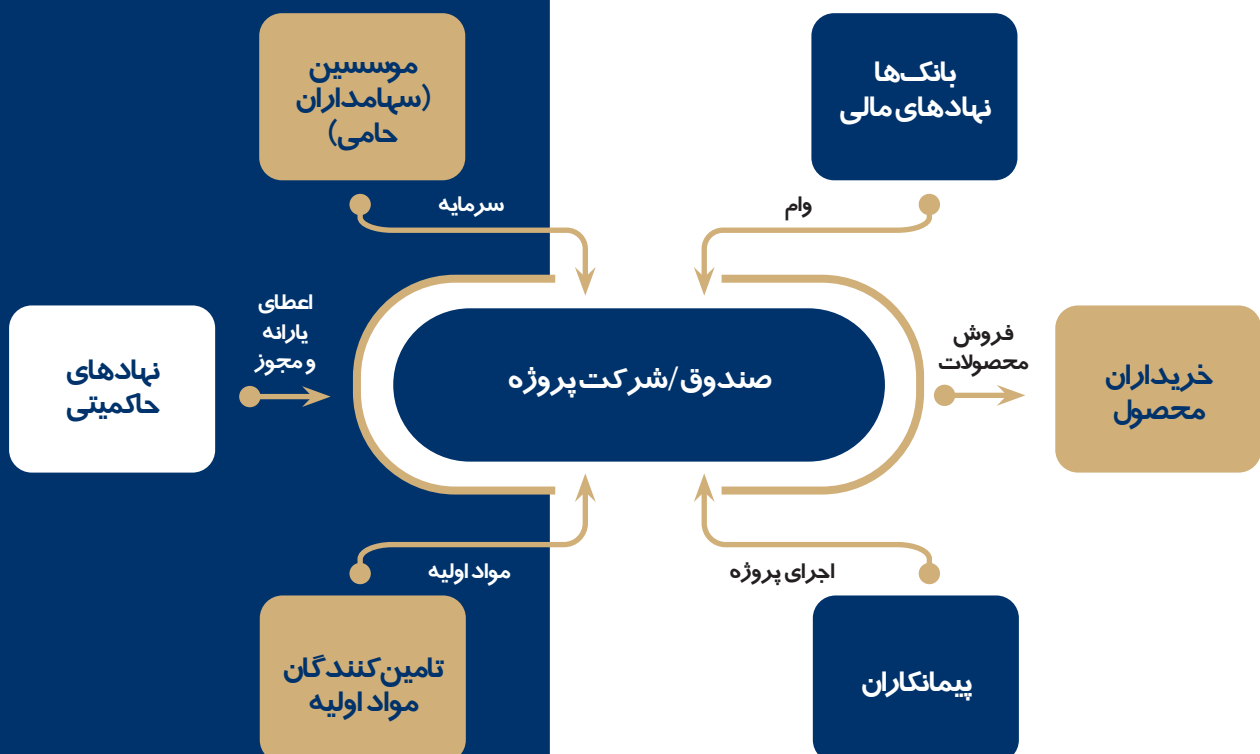
رتبه‌بندی شرکت‌های پروژه برای پذیرش آن‌ها در بورس تهران الزامی است.

۳ کاربرد رتبه‌بندی پروژه

بررسی‌های موشکافانه برهان در خصوص موضوعات فوق، در گزارش رتبه‌بندی پروژه درج می‌شود. این گزارش می‌تواند برای سرمایه‌گذاران بالقوه به منظور تصمیم‌گیری در زمینه سرمایه‌گذاری در پروژه، مفید باشد. همچنین بانک‌ها و اعتباردهندگان نیز می‌توانند برای تصمیم‌گیری راجع به اعطا یا عدم اعطا تسهیلات مالی به پروژه‌ها از رتبه‌بندی آنها استفاده کنند. رتبه‌بندی پروژه‌ها می‌تواند در اجرای طرح‌های مشارکت عمومی - خصوصی نیز مفید واقع شود. سرمایه‌گذاران بخش خصوصی نیز می‌توانند برای ارزیابی ریسک ورود به مشارکت با بخش عمومی برای اجرای پروژه‌های مختلف، از گزارش رتبه‌بندی این پروژه‌ها استفاده کنند.

رتبه‌بندی پروژه به جذب سرمایه‌گذاران در طرح‌های مشارکت عمومی - خصوصی، کمک می‌کند.

۳ یک نمونه از ارکان پروژه

آمادگی برهان برای مشاوره در زمینه استقرار نظام حاکمیت شرکتی

هم‌اکنون بانک‌ها، بیمه‌ها و شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران یا فرابورس ایران، مشمول اجرای مقررات حاکمیت شرکتی هستند. مقررات حاکمیت شرکتی در ایران بسیار جدید است و شرکت‌ها عموماً با اجرای آن ناآشنا هستند. مقرراتی که در زمینه حاکمیت شرکتی به تصویب رسیده، ممکن است در نظرگاه اول با سایر قوانین آمره از جمله قانون تجارت و اصلاحیه آن متضاد به نظر برسد. بنابراین مدیران شرکت‌ها ممکن است درباره نحوه اجرای حاکمیت شرکتی ابهام داشته و نیازمند مشاوره باشند. لذا شرکت رتبه‌بندی اعتباری برهان آمادگی دارد تا در زمینه استقرار نظام حاکمیت شرکتی به عنوان یک مشاور کارآزموده در کنار شرکت‌ها و سازمان‌ها باشد.

تعریف حاکمیت شرکتی

حاکمیت (راهبری) شرکتی به معنی توزیع عادلانه حقوق و تکالیف میان مشارکت‌کنندگان مختلف در یک بنگاه اقتصادی همچون هیأت مدیره، مدیران اجرایی، سهامداران و دیگر ذینفعان است. حاکمیت شرکتی شامل اصول، قواعد و رویه‌هایی برای کمک به تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری است و اجرای آن به اثربخشی، کارایی، رشد پایدار و ثبات مالی بنگاه اقتصادی کمک می‌کند. اجرای اصول حاکمیت شرکتی موجب ارتقاء شفافیت، پیش‌گیری از سوء استفاده، اطمینان از رعایت قوانین و مقررات و رعایت عدالت بین ذینفعان واحد اقتصادی می‌شود. اصطلاح حاکمیت شرکتی حوزه وسیعی از فعالیت‌های هیأت مدیره و مدیران اجرایی یک سازمان را در بر می‌گیرد. حاکمیت شرکتی، توزیع اختیارات و مسئولیت‌ها بین ذینفعان یک سازمان را نشان می‌دهد و خطوط و رویه‌های تصمیم‌گیری راجع به امور سازمان را در بر دارد. استقرار یک نظام حاکمیت شرکتی مناسب این اطمینان را در حد معقول به وجود می‌آورد که مدیریت شرکت در راستای منافع صاحبان شرکت، حرکت می‌کند.

مفهوم رتبه‌بندی حاکمیت شرکتی

رتبه‌بندی حاکمیت شرکتی، اظهارنظر یک موسسه مستقل در خصوص میزان رعایت اصول حاکمیت شرکتی است. برهان در انجام این رتبه‌بندی صرفاً به مقررات مربوطه در این زمینه بسنده نخواهد کرد، بلکه بهترین تجربه‌های جهانی را در نظر خواهد گرفت. در این ارزیابی، صرفاً رعایت صوری حاکمیت شرکتی کافی نخواهد بود و مدیریت باید ضمن درک عمیق این اصول، در عمل نیز نشان دهد که به اجرای آن‌ها پای بند است.

تکمیل چک لیست رعایت اصول حاکمیت شرکتی توسط شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس توسط بازرس - حسابرس شرکت یا یک مؤسسه رتبه‌بندی الزامی است.

رتبه‌بندی‌ها/درجه‌بندی‌ها، کاربردهای متفاوتی در صنایع مختلف دارند و برای هر نهاد، شرکت یا موسسه‌ای که با گروهی از اشخاص تعامل دارد و برای آنها اعتبار در نظر می‌گیرد، قابل استفاده است. برای مثال می‌توان به شرکت‌های عمده‌فروشی که میزان اعتبار مشخصی برای خرده‌فروشان در نظر می‌گیرند یا شرکت‌های بیمه و شرکت‌های تولیدی بزرگ به منظور ارزیابی عملکرد نمایندگی‌های خود، اشاره کرد.

مدل‌های رتبه‌بندی/درجه‌بندی باید متناسب با نیاز استفاده‌کننده طراحی شده و به عنوان شاخصی برای ارزیابی در اختیار وی قرار داده شود. به منظور طراحی مدل رتبه‌بندی/درجه‌بندی، در انواع مختلف آن، ابتدا معیارها و شاخص‌های اصلی رتبه‌بندی استخراج می‌شوند. پس از آن با استفاده از تحلیل محیط و به کارگیری فنون طراحی ابزار، ابزارهای اندازه‌گیری شاخص‌ها، طراحی می‌شوند. مرحله بعد گردآوری داده‌ها است و پس از آن با استفاده از انواع فنون تحلیل کمی و استفاده از نظرات کارشناسان اقدام به آزمون مدل خواهد شد. در برخی از موارد که داده‌های کافی وجود داشته باشد، از فنون داده‌کاوی به منظور استخراج مدل و تحلیل آن استفاده می‌شود.

برهان آمادگی دارد متناسب با نیاز متقاضیان از جمله بانک‌ها و شرکت‌های توزیع، پخش، بیمه و غیره، الگوهای رتبه‌بندی ویژه‌ای، طراحی و در اختیار آنها قرار دهد.

8 تحلیل صنایع و پیش‌بینی روندهای اقتصادی

بدون شک پیش‌بینی روندهای اقتصادی جزء جدایی‌ناپذیر تصمیمات اقتصادی در تمامی حوزه‌هاست. بدین منظور برهان با استفاده از بانک داده‌های خرد و کلان شاخص‌های اقتصادی و توانایی تحلیل‌گری منحصر به فرد خود و همچنین با استفاده از انواع الگوریتم‌های داده‌کاوی و نظرات خبرگان برجسته صنایع، اقدام به تحلیل و پیش‌بینی ریسک‌های صنایع می‌کند. گزارش‌های تحلیلی در زمینه‌های متنوع از جمله تحلیل اقتصاد ایران، تحلیل صنایع مختلف در ایران، پیش‌بینی بازارهای اوراق بهادار، کالاهای پایه‌ای (Commodities) و فلزات گران بها، قابل تهیه است.

8 مشاوره تخصصی مدیریت ریسک

رشد و توسعه شرکت‌ها در دوره‌های رونق و رکود تجاری، منوط به آمادگی شرکت‌ها برای مواجهه با انواع مخاطرات محیط داخلی و خارجی است. ایجاد این آمادگی در شرکت‌ها بدون اطلاع از فرآیندهای بهینه مدیریت ریسک امکان‌پذیر نیست. برهان می‌تواند برای ایجاد فرآیندهای مدیریت ریسک و استقرار آن در یک سازمان، مشاوره‌های تخصصی ارائه نماید. بدین منظور برهان در ابتدا کلیه فرآیندهای سازمانی را بررسی می‌کند و ریسک‌های احتمالی را شناسایی کرده و به ارائه راهکارهایی برای مقابله با مخاطرات احتمالی می‌پردازد. پس از یک مرحله اجرای فرآیند مدیریت ریسک، این فرآیند باید در سازمان نهادینه شده تا استواری سازمان را در مقابل انواع مخاطرات تضمین نماید.

پتروشیمی ارغوان گستر ایلام	سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات	بیمه تعاون
پتروشیمی صدف خلیج فارس	آهنگری تراکتورسازی ایران	بیمه البرز
گروه قطعات خودرو عظام	صنایع غذایی ایلیا ذرت	افرانت
شاهو گهر پخش عدنان	سرمایه گذاری ملی	آسان پرداخت پرشین (آپ)
الیت دارو	تجلی توسعه معادن فلزات	سازه پوشش
تولیدی ونوس شیشه	زغال سنگ پروده طبس	داروسازی دکتر عبیدی
جهاد نصر	صنایع غذایی بهروز	توسعه اقتصادی آراین
سیال گستر پالایش نوین	مس شهید باهنر	پتروشیمی جم
گلدریان	صنایع مفتول ایساتیس پویا	سرمایه گذاری نیرو
صبا فولاد خلیج فارس	تأمین سرمایه کیمیا	ویتانا
دانش بنیان پویا نیرو	کربن بارد	سرمایه گذاری صنعت نفت
پتروشیمی هلیلان	گروه مالی مهرگان پارس	سرمایه گذاری توسعه ملی
سرمایه گذاری سمند	بانک گردشگری	داده گستر عصر نوین (های وب)
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	سرمایه گذاری اهداف	مهندسی شایان تکین
گروه مدیریت نیروگاهی ایرانیان مپنا	فرورده های نسوز ایران	گروه گسترش نفت و گاز پارسیان
خدمات ارتباطی رایتل	فولاد آلیاژی کیمیای صبا	سرمایه گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین (تاپیکو)
صنایع غذایی بیژن	سرمایه گذاری تجاری شستان	پتروشیمی نوری
تکنولایف	راسا موتور خاورمیانه	مدیران خودرو
کشت و صنعت اکسون	سرمایه گذاری آتی دماوند	تحقیق، طراحی و تولید موتور ایران خودرو
سرمایه گذاری صندوق بازنشتی کشور	پتروشیمی پارس	آلیاسیس ارتباط
سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران	پالایشگاه نفت و انرژی اروندان	تولید تجهیزات سنگین هپکو
توسعه صنایع نفت و گاز سرو	تعاونی پشتیبانی صنعت گوشت و مواد پروتئینی کشور	نگین جان و مهر
استیل البرز	تولید و صنعتی قند اقلید	خدمات فنی دنا